



BILTEN SREDIŠNJE HARMONIZACIJSKE JEDINICE

broj 30, prosinac 2021.





MINISTARSTVO FINACIJA

DRŽAVNA RIZNICA

Sektor za harmonizaciju razvoja
sustava unutarnjih kontrola

Katančićeve 5
10000 Zagreb

tel: 01/4585 901
faks: 01/4585 903

e-mail: shj@mfin.hr

web: <https://mfin.gov.hr/istaknute-teme/sredisnja-harmonizacijska-jedinica/107>

Autori:

Davor Kozina
Nikolina Bibić
Andreja Marović
Mladenka Planinić
Iva Dragičević
Silvana Šalov
Ljerka Crnković
Jadranka Miri – Pasanec
Danijela Merša

Korektor i grafičko oblikovanje:

Andreja Marović



Poštovani čitatelji,

Bliži nam se kraj 2021. godine. Iako smo se nadali završiti je u punom zamahu povratka u „staro normalno“, situacija od nas još uvijek traži dodatan oprez i punu suradnju u savladavanju izazova pandemije. Poneke smo aktivnosti uspjeli održati uživo, no većina naših poslova i dalje se odvijala u virtualnom prostoru.

Predstojeća, 2022., donijet će, zasigurno, nove izazove, ali uz mnogo zajedničkog truda, nadamo se intenziviranju svih naših aktivnosti „uživo“.

Polugodišnji Bilten koji smo Vam pripremili donosi pregled ostvarenih aktivnosti Središnje harmonizacijske jedinice od srpnja do kraja prosinca 2021.: novosti iz regulatornog okvira, informacije o suradnji na državnoj i međunarodnoj razini te ostalim aktivnostima iz naše nadležnosti.

Također, najavljujemo i aktivnosti koje će Središnja harmonizacijska jedinica provoditi u prvoj polovici 2022.

Pozivamo Vas da i dalje svojim stručnim priložima i zanimljivostima iz prakse sadržajno obogatite naša sljedeća izdanja.

Želimo Vam uspješnu nadolazeću 2022.godinu!

NAČELNIK SEKTORA

mr.sc. Niko Raič



SADRŽAJ

1.	AKTIVNOSTI U DRUGOJ POLOVICI 2021.	5
1.1.	Regulativa (propisi, upute, smjernice, odluke)	5
1.2.	Aktualnosti	6
1.3.	Izobrazba u području sustava unutarnjih kontrola	15
1.4.	Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru	15
1.5.	Međunarodna suradnja i aktivnosti	16
1.6.	Konferencije, seminari, sastanci	16
2.	JESTE LI ZNALI?	18
3.	NAJAVLJUJEMO	20
4.	ZAVRŠNE NAPOMENE	21



1. AKTIVNOSTI U DRUGOJ POLOVICI 2021.

1.1. Regulativa (propisi, upute, smjernice, odluke)



Uputa o programu izobrazbe iz područja fiskalne odgovornosti

Uredbom o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, broj 95/19) istaknuto je jačanje odgovornosti čelnika obveznika primjene Uredbe. Odredbom članka 19. Uredbe propisano je da su ministri, čelnici drugih državnih tijela razine razdjela organizacijske klasifikacije, općinski načelnici, gradonačelnici, odnosno župani obvezni za vrijeme mandata u kojem obnašaju dužnost čelnika, proći jednostavnu izobrazbu iz područja fiskalne odgovornosti koju organizira Ministarstvo financija.

Ministarstva, druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije, općine, gradovi i županije dužni su organizirati i provesti izobrazbu iz područja

fiskalne odgovornosti za čelnike obveznika sastavljanja i predaje Izjave iz njihove nadležnosti.

Program izobrazbe i sadržaj potvrde o pohađanju izobrazbe utvrđuje ministar financija uputom.

Na temelju članka 19. stavka 3. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila, ministar financija donio je **Uputu o programu izobrazbe iz područja fiskalne odgovornosti** (u daljnjem tekstu: Uputa) koja je stupila na snagu 7. srpnja 2021. (KLASA: 131-01/20-02/1, URBROJ: 513-05-04/21-1) Uputom se utvrđuje program izobrazbe o sustavu fiskalne odgovornosti koji su obvezni pohađati čelnici obveznika sastavljanja i predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti za vrijeme mandata u kojem obnašaju dužnost čelnika te sadržaj potvrde o pohađanju programa izobrazbe.

Svrha provođenja Programa izobrazbe je jačanje svijesti čelnika obveznika sastavljanja i predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti o njihovoj ulozi i odgovornosti za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom utvrđenih sredstava.

Program izobrazbe sadrži sljedeće elemente:

- odgovornost čelnika prema Zakonu o proračunu, Zakonu o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Zakonu o fiskalnoj odgovornosti
- sastavljanje Izjave o fiskalnoj odgovornosti i sastavni dijelovi Izjave
- analiza stanja sustava unutarnjih kontrola na temelju popunjenih Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, obavljenih revizija od strane unutarnje i vanjske revizije i drugih izvora informacija
- postupanje i izvještavanje o nepravilnostima u upravljanju proračunskim sredstvima.

Program izobrazbe će uvažiti i odredbe novog Zakona o proračunu koji je stupio na snagu 1. siječnja 2022.

Ministarstvo financija će tijekom 2022. organizirati i provesti izobrazbu iz područja fiskalne odgovornosti.



1.2. Aktualnosti

1.2.1. Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za 2020.

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 30. rujna 2021. donijela Zaključak¹ kojim se usvaja Objedinjeno godišnje izvješće o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2020. godinu.

1. Uvod

Stanje sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru za 2020. analizirano je na temelju dostavljenih 608 Izjava o fiskalnoj odgovornosti i propisanih priloga, a koje su ministarstva i druga državna tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije, županije, gradovi i općine dostavili Ministarstvu financija.

Za potrebe izrade Objedinjenog godišnjeg izvješća analizirani su i rezultati rada unutarnje revizije tijekom 2020. (kroz prilog 5 Izjave tj. Mišljenje unutarnje revizije o sustavu unutarnjih kontrola za područja koja su bila revidirana u izvještajnoj godini) te informacije o slabostima sustava unutarnjih kontrola utvrđene kroz obavljene revizije od strane Državnog ureda za reviziju, a sadržane u Izvješću o radu Državnog ureda za reviziju za 2020.

2. Izjava o fiskalnoj odgovornosti

U odnosu na prethodnu godinu, nakon parlamentarnih izbora zbog organizacijskih promjena, smanjen je broj obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti na državnoj razini s 36 na 34 te je uz 576 jedinica lokalne i područne (regionalne samouprave) ukupno 610 korisnika bilo u obvezi dostaviti Izjavu i pripadajuće priloge. Od ukupno 610 obveznika, zaprimljeno je 608 Izjava te 610 priloga koji su sastavni dio Izjava (dva obveznika, zbog smrti čelnika, nisu dostavila Izjavu o fiskalnoj odgovornosti ali su dostavila priloge uz Izjavu).

Od ukupno dostavljenih 608 Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2020. godinu temeljem kojih su čelnici proveli samoprocjenu uspostavljenog sustava unutarnjih kontrola:

- 67 korisnika proračuna (11%) je dalo Izjavu 1a, odnosno Izjavu bez uočenih slabosti i nepravilnosti u funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola, a
- **541 korisnika proračuna (89%) je dalo Izjavu 1b**, odnosno Izjavu s uočenim slabostima i nepravilnostima u poslovanju.

U odnosu na prethodnu godinu, u 2020. došlo je do povećanja udjela Izjava 1a u ukupnom broju dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti (sa 8% u 2019. na 11% u 2020.).

Svi korisnici proračuna koju su dostavili Izjavu 1b, istu temelje na slabostima u sustavima unutarnjih kontrola utvrđenim samoprocjenom, putem upitnika o fiskalnoj odgovornosti. Dio njih je kao razlog za davanje Izjave 1b naveo i neprovedene naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju (ukupno 76 korisnika) te druge raspoložive informacije koje imaju o poslovanju svoje institucije (ukupno 10 korisnika).

Od 541 korisnika proračuna koji su dostavili Izjavu 1b:

- **439 korisnika proračuna ili 81% je** kroz obavljanu samoprocjenu uočilo slabosti i nepravilnosti u području **upravljanja imovinom**,
- **431 korisnik proračuna (80%)** utvrdilo je slabosti i nepravilnosti u području **izvršavanja proračuna**,
- **325 korisnika proračuna (60%)** utvrdilo je slabosti i nepravilnosti u području **računovodstva** i
- **94 korisnika proračuna (17%)** utvrdilo je slabosti i nepravilnosti u području **javne nabave**.

¹ Zaključak Vlade Republike Hrvatske, KLASA: 022-03/21-07/358; URBROJ: 50301-05/16-21-5



Iako je najviše slabosti utvrđeno u području Upravljanja imovinom, treba naglasiti da se u navedenom području samoprocjena obavlja po drugi puta te da je dio slabosti, sukladno ranije donesenom Planu otklanjanja slabosti i nepravilnosti, otklonjen. Također, otklanjanje slabosti i nepravilnosti u ovom području, u određenim slučajevima, nije u nadležnosti isključivo korisnika proračuna, nego uključuje veći broj dionika (nadležni uredi za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa, katastarski uredi, zemljišno-knjižni uredi, općinski sudovi, nadležna državna odvjetništva, jedinice lokalne samouprave, fizičke osobe i sudovi u slučajevima pokrenutih upravnih sporova) što postupke čini složenim za rješavanje.

Također je u 2021. godini 29 gradova, koji su u postupku samoprocjene utvrdili slabosti u području upravljanja imovinom, planiralo obavljanje revizije u području upravljanja i raspolaganja nekretninama grada te se unaprjeđenja sustava unutarnjih kontrola u predmetnom području očekuju u narednom izvještajnom razdoblju.

U ovom izvještajnom razdoblju, u području Izvršenja proračuna/financijskog plana na nemogućnost otklanjanja slabosti utjecale su okolnosti prouzrokovane pandemijom virusa COVID-19 (npr. manje izvršenje rashoda u odnosu na plan uslijed usporene provedbe projekata, nemogućnost obavljanja provjera na licu mjesta kod krajnjih korisnika kojima su doznačena sredstava, prolongiranje provedbe projekta Ministarstva financija vezano uz vrednovanje i ocjenu investicijskih projekata).

Uz navedeno, utvrđen je velik dio slabosti za čije su rješavanje nadležni korisnici proračuna, sukladno aktivnostima, rokovima i odgovornostima koje sami definiraju u Planovima otklanjanja slabosti i nepravilnosti.

Najznačajnije slabosti sustava unutarnjih kontrola, uočene u postupku samoprocjene **na državnoj razini**, odnose se na:

- *nerealno planiranje rashoda i izdataka koji se financiraju iz EU sredstava*
- *izvršavanje pravomoćnih sudskih presuda putem postupka prisilne naplate.*

Najznačajnije slabosti sustava unutarnjih kontrola uočene u postupku samoprocjene na razini **županija, gradova i općina** odnose se na:

- *preuzimanje obveza po investicijskim projektima po provedenom stručnom vrednovanju i ocjeni opravdanosti te učinkovitosti investicijskih projekata*
- *poduzimanje svih potrebnih mjera za potpunu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti*
- *područje upravljanja imovinom.*

3. Aktivnosti unutarnje revizije

Svi obveznici uspostave unutarnje revizije na državnoj i lokalnoj i regionalnoj (područnoj) razini uspostavili su unutarnju reviziju (trenutno je uspostavljeno 116 jedinica za unutarnju reviziju, 100 korisnika proračuna su obveznici uspostave i 16 korisnika proračuna uz prethodnu suglasnost ministra financija i temeljem odluke čelnika).

Na dan 31. prosinca 2020. ukupno 250 unutarnjih revizora obavljalo je poslove unutarnje revizije, od čega njih 156 na državnoj razini i 94 na lokalnoj i područnoj (regionalnoj) razini.

U 2020. obavljeno je ukupno 313 unutarnjih revizija, od kojih su njih 229 (73%) obavljene u korisniku proračuna a 84 (27%) u institucijama iz nadležnosti. Obzirom na to da su Ministarstvu financija, kroz obrasce Mišljenje unutarnje revizije, dostavljeni samo podaci o obavljenim revizijama za korisnike proračuna (koji su u obvezi dostavljati Ministarstvu financija Izjavu o fiskalnoj odgovornosti), od ukupno obavljenih 229 unutarnjih revizija u korisnicima proračuna, 209 revizija (91%) je obavljeno u područjima iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti, a preostalih 20 revizija (9%) obavljene su u ostalim područjima poslovanja (npr. Revizije programa i projekata financiranih iz fondova EU, informiranje, međunarodni poslovi, revizije vezane uz upravljanje ljudskim potencijalima ili revizije procesa vezanih uz specifičnost poslovanja korisnika proračuna – veterinarstvo i sigurnost hrane, energetska učinkovitost u zgradarstvu i slično).

Najviše revizijskih aktivnosti, sukladno procjeni rizika, bilo je usmjereno na područje izvršavanja proračuna/financijskog plana, gdje je i u postupku samoprocjene, uz upravljanje imovinom, utvrđen najveći broj slabosti.



Iako je odnos obavljenih revizija u području Upravljanja imovinom veći nego u ranijem izvještajnom razdoblju (5% u 2019., 10% u 2020.), obzirom na visok broj utvrđenih slabosti u postupku samoprocjene, to je područje u kojemu i nadalje treba jačati sustave unutarnjih kontrola. Također, manji broj obavljenih revizija se može isključivo povezati s područjem Računovodstva (8% revizija), a isto je, sukladno samoprocjeni, područje u kojem je značajan broj korisnika utvrdio slabosti. **Stoga bi područje upravljanja imovinom kao i područje računovodstva trebalo uzeti kao prioritetna za revidirati u narednom razdoblju (posebno na lokalnoj razini).**

Najmanji broj unutarnjih revizija obavljen je u područjima gdje su korisnici proračuna u postupku samoprocjene utvrdili najmanje slabosti: Javna nabava, Planiranje proračuna/financijskog plana i Transparentnost.

Od ukupno 780 danih preporuka, 273 preporuka (35%) je i provedeno tijekom 2020 dok 485 preporuka (62%) nije provedeno. Od ukupnog broja neprovedenih preporuka, 440 (91%) su preporuke kojima u trenutku podnošenja Mišljenja unutarnje revizije nije istekao rok za provedbu. Broj preporuka koje nisu provedene, a kojima je rok za provedbu istekao iznosi 45 (ili 10% u odnosu na ukupan broj neprovedenih preporuka). Kao razlozi neprovođenja navedeni su nedostatak kadrovskih kapaciteta, organizacijske promjene i kašnjenje u donošenju ostalih vezanih akata.

Ukupna vrijednost financijskih učinaka koji su ostvareni kao rezultat provedbe preporuka unutarnje revizije u 2020. iznosi 586.843.850,46 kn, od čega se najveći dio tj. 561.074.067,31 kn odnosi na učinke proizašle iz područja sređivanja računovodstvenih evidencija.

4. Državni ured za reviziju

Prema Objedinjenom izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji korisnika državnog proračuna i Objedinjenom izvješću o obavljenoj financijskoj reviziji lokalnih jedinica (od ožujka 2021.), Državni ured za reviziju je tijekom 2020. obavio 79 financijskih revizija kojima su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje subjekata na državnoj (16) i lokalnoj razini (63).

U izvješćima o obavljenoj reviziji, Državni ured za reviziju je izrazio dva odvojena mišljenja - mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja.

U dijelu izraženog mišljenje o financijskim izvještajima, 25 subjekta dobilo je bezuvjetno mišljenje a 55 subjekata uvjetno mišljenje, dok u dijelu izraženog Mišljenja o usklađenosti poslovanja, 29 subjekata dobilo je bezuvjetno mišljenje a 49 uvjetno.

U nalazima Državnog ureda za reviziju, u većem dijelu ističu se slabosti u sustavu unutarnjih kontrola koje su uočene i kroz samoprocjenu putem Upitnika o fiskalnoj odgovornosti.

5. Mjere za daljnji razvoj sustava unutarnjih kontrola

U cilju daljnjeg razvoja ovog sustava, Vlada Republike Hrvatske je u Zaključku usvojenom 30. rujna 2020. naložila da **ministarstva koja u nadležnosti imaju proračunske i izvanproračunske korisnike, trgovačka društva i druge pravne osobe obveznike dostave Izjave o fiskalnoj odgovornosti da, do 31. siječnja 2022. dostave Ministarstvu financija izvješće/informacije o provedenim formalnim i suštinskim kontrolama dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2020., koje obavljaju sukladno članku 16. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila („Narodne novine“, br. 95/19).**

Naime, Uredbom o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila propisana je obveza nadležnih ministarstava da provode formalne i suštinske kontrole Izjava o fiskalnoj odgovornosti i pripadajućih priloga, dostavljenih od proračunskih i izvanproračunskih korisnika, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba, obveznika dostave Izjave o fiskalnoj odgovornosti. Ministarstvo financija nema informacije o načinu provedbe kontrola dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti, njihove analize te izvještavanja nadležnog ministra o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Provedbom navedene aktivnosti Ministarstvo financija imao bi uvid u način koordinacije razvoja financijskog



upravljanja i sustava unutarnjih kontrola između nadležnih ministarstava i institucija iz nadležnosti.

Sukladno Zakonu o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru i Pravilniku o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine, br. 42/2016 i 77/2019) sva ministarstva moraju ustrojiti neovisnu jedinicu za unutarnju reviziju koja mora imati zaposlena najmanje tri unutarnja revizora (uključujući rukovoditelja unutarnje revizije). Minimalan broj radnih mjesta u unutarnjoj reviziji morao je biti popunjen do 31. prosinca 2017. godine.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo turizma i sporta i Ministarstvo hrvatskih branitelja nemaju ispunjenu propisanu obvezu. Obzirom na značajna proračunska sredstva, velik broj korisnika proračuna iz nadležnosti za koje obavljaju poslove unutarnje revizije te važnu ulogu u upravljanju odnosno korištenju fondova Europske unije, potrebno je osigurati revizorske kapacitete u cilju osiguranja veće učinkovitosti unutarnje revizije, stoga se **zadužuju odgovorne osobe navedenih ministarstava da u 2022. osiguravaju popunjavanje radnih mjesta u jedinici za unutarnju reviziju u cilju učinkovitijeg obavljanja revizijskih aktivnosti i mogućnost revidiranja većeg broja rizičnih područja poslovanja.**

Nadalje, obzirom na značajan iznos sredstava koji se izdvaja za plaćanje članarina i normi na godišnjoj razini, predlaže se obavljanje unutarnje revizije planiranja i plaćanja članarina i normi s naglaskom na analizu potreba i koristi te mogućim uštedama. Za provedbu unutarnje revizije predložena su ministarstva koja na razini razdjela organizacijske klasifikacije imaju značajnije iznose plaćenih članarina i normi (više od 20 milijuna kuna). Budući da Ministarstvo gospodarstva i održivoga razvoja i Ministarstvo znanosti i obrazovanja u nadležnosti imaju proračunske korisnike razine glave organizacijske klasifikacije koji imaju uspostavljenu vlastitu unutarnju reviziju, isti bi se prema, prema procjeni opravdanosti (visina iznosa plaćenih članarina i normi), uključili u obavljanje predmetne revizije. Vezano uz navedeno, zadužuju se **Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo gospodarstva i održivoga razvoja, Ministarstvo obrane, Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova da tijekom 2022. godine provedu unutarnju reviziju planiranja i plaćanja članarina i normi s naglaskom na analizu potreba i koristi i mogućim uštedama. S tim u vezi zadužuju se**

jedinice za unutarnju reviziju da u okviru godišnjih planova rada za 2022. godinu, planiraju obavljanje predmetne revizije.

Ukoliko navedena ministarstva imaju u nadležnosti proračunske korisnike razine glave organizacijske klasifikacije koji imaju uspostavljenu vlastitu unutarnju reviziju potrebno je, u skladu s procjenom rizika, planirati obavljanje zajedničke revizije. Način obavljanja zajedničke revizije i dostave revizijskog izvješća nadležnom ministarstvu kao i druga pitanja bitna za obavljanje revizije, dodatno će urediti nadležno ministarstvo i proračunski korisnik razine glave organizacijske klasifikacije iz nadležnosti. Navedena ministarstva sklopit će s Ministarstvom financija sporazum o dostavi revizijskih izvješća radi dobivanja općeg pregleda kontrolnih mehanizama u revidiranom procesu.

Rezultati analize obavljene samoprocjene sustava unutarnjih kontrola pokazuju da su slabosti u području Transparentnosti uglavnom utvrđene od strane jedinica lokalne samouprave (gradova i općina). U cilju razumijevanja zahtjeva i obveza koje proizlaze iz Zakona o pravu na pristup informacijama i podzakonskih propisa potrebno je organizirati izobrazbu za jedinice lokalne samouprave. Stoga se zadužuje **Ministarstvo financija da u 2022. godini planira i u suradnji s Povjerenikom za informiranje organizira izobrazbu za jedinice lokalne samouprave u području transparentnosti i obveza koje proizlaze iz Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, br. 25/2013 i 85/2015) i podzakonskih propisa.**

Analiza Upitnika o fiskalnoj odgovornosti pokazuje da 49 gradova i 109 općina imaju više od deset negativnih odgovora utvrđenih kroz obavljanu samoprocjenu putem ispunjavanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti. Utvrđene slabosti i nepravilnosti u pojedinim područjima Upitnika o fiskalnoj odgovornosti se ponavljaju, odnosno ne otklanjaju se ili se otklanjaju sporo. Osim navedenoga, analiza pokazuje da određene jedinice lokalne samouprave ne provode samoprocjenu u skladu s uputama za popunjavanje priloga uz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti. Stoga se zadužuje **Ministarstvo financija da u cilju unaprjeđenja postupka sastavljanja Upitnika o fiskalnoj odgovornosti i drugih priloga Izjave o fiskalnoj odgovornosti, u programu stručne izobrazbe za 2022. godinu, planira i u suradnji s Udrugom gradova i općina, organizira izobrazbu za imenovane koordinate za popunjavanje Upitnika o fiskalnoj odgovornosti onih jedinica lokalne**



samouprave koje su postupkom samoprocjene utvrdile značajan broj slabosti i nepravilnosti.

1.2.2. Suštinska provjera Izjave o fiskalnoj odgovornosti

Na temelju članka 16. Uredbe o sastavljanju i predaji Izjave o fiskalnoj odgovornosti i izvještaja o primjeni fiskalnih pravila (Narodne novine, br. 95/19), Ministarstvo financija obavlja formalnu i suštinsku kontrolu Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2020.

Suštinska kontrola Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2020. provedena je provjerom dokaza na pitanja iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti iz tablice, a sukladno potvrđnim odgovorima obveznika danim u Upitniku o fiskalnoj odgovornosti za 2020.

Pitanja iz Upitnika koja su obuhvaćena suštinskom kontrolom Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2020. za državnu razinu:

BROJ PITANJA	PITANJA	DOKAZI KOJE JE POTREBNO DOSTAVITI:
13.	Procedura stvaranja ugovornih obveza jasno je definirana i dostupna svim ustrojstvenim jedinicama/upravnim odjelima	preslika, odnosno referenca pisane procedure
28.	Prije isplate sredstava neprofitnoj organizaciji sklopljen je ugovor u kojem su definirana prava i obveze neprofitne organizacije i isplatitelja	uzorak od 5% ukupnog broja svih ugovora, a najviše 20
29.	Pravomoćne presude izvršavale su se bez postupka prisilne naplate	sve pravomoćne presude s dospijecom u godini za koju se ispunjava Upitnik ili u ranijim godinama, a nepodmirene su, te izvodi ili drugi dokumenti koji dokazuju da je plaćeno
59.	Kod predaje financijskih izvještaja poštivali su se rokovi i način predaje utvrđeni Pravilnikom o financijskom	preslike, odnosno reference referentnih stranica financijskih izvještaja

	izvještavanju u proračunskom računovodstvu (<i>odgovaraju obveznici primjene proračunskog računovodstva</i>)	
77.	Utvrđena je namjena nekretnina s kojima se upravlja i raspolaže	popis nekretnina s utvrđenom namjenom ili drugi odgovarajući dokaz
82.	Isknjižavanje imovine iz poslovnih knjiga provodi se isključivo nakon prodaje, darovanja ili drugog načina otuđenja ili uništenja imovine, a temeljem izlaznog računa, ugovora o kupoprodaji, zapisnika o uništenju, potvrde o odvozu na otpad i slične dokumentacije	preslike ugovora/akta o prodaji, darovanju ili drugom načinu otuđenja ili uništenja imovine

Pitanja iz Upitnika koja su obuhvaćena suštinskom kontrolom Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2020. za JLP(R)S:

BROJ PITANJA	PITANJA	DOKAZI KOJE JE POTREBNO DOSTAVITI:
22.3.	Obavljene su provjere na licu mjesta na odabranom uzorku od onih krajnjih korisnika kojima je na godišnjoj razini isplaćeno 20.000,00 kuna ili više	preslika, odnosno referenca zapisnika o izvršenoj kontroli kod 10%, a najviše 100 krajnjih korisnika kojima je na godišnjoj razini isplaćeno 20.000,00 kuna ili više
29.	Pravomoćne presude izvršavale su se bez postupka prisilne naplate	sve pravomoćne presude s dospijecom u godini za koju se ispunjava Upitnik ili u ranijim godinama, a nepodmirene su, te izvodi ili drugi dokumenti koji dokazuju da je plaćeno
39.	Donesen je akt kojim su uređena pitanja jednostavne nabave za nabavu robe i usluga, odnosno za nabavu radova na koje se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi te je akt objavljen na mrežnim stranicama	preslika, odnosno referenca akta adresa mrežne stranice na kojoj je objavljen akt



79.	Za nekretnine koje nisu u funkciji poduzimane su aktivnosti za stavljanje istih u funkciju, odnosno korištenje prema utvrđenoj namjeni	popis nekretnina za koje je utvrđena namjena, a nisu u funkciji i odgovarajući dokazi o poduzimanim aktivnostima (dopisi, zahtjevi...)
82.	Isknjižavanje imovine iz poslovnih knjiga provodi se isključivo nakon prodaje, darovanja ili drugog načina otuđenja ili uništenja imovine, a temeljem izlaznog računa, ugovora o kupoprodaji, zapisnika o uništenju, potvrde o odvozu na otpad i slične dokumentacije	preslike ugovora/akta o prodaji, darovanju ili drugom načinu otuđenja ili uništenja imovine
83.	Čelnik je donio interni akt o načinu korištenja službenih automobila	preslika, odnosno referenca na interni akt

Uputa za obavljanje kontrola na licu mjesta

Nadalje, zbog posebnih okolnosti nastalih pojavom bolesti COVID-19 uzrokovanom epidemijom virusa SARS-CoV-2 u Republici Hrvatskoj i dalje se preporuča da se fizički sastanci smanje na najmanju moguću mjeru te se preporučuje održavanje sastanaka video vezom i pojačavanje telefonske i e-mail komunikacije.

Napominjemo da je i dalje na snazi Uputa koju je Ministarstvo financija dalo svim obveznicima sastavljanja i predaje Izjave o fiskalnoj odgovornosti da do dana proglašenja prestanka epidemije u Republici Hrvatskoj suštinske provjere iz Upitnika o fiskalnoj odgovornosti za obveznike utvrđene u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika za proračunsku godinu 2020. za pitanje pod rednim brojem 22.3. „Obavljene su provjere na licu mjesta na odabranom uzorku od onih krajnjih korisnika kojima je na godišnjoj razini isplaćeno 20.000,00 kuna ili više“ mogu provoditi bez fizičkog odlaska u kontrolu. Za davanje potvrdnog odgovora na predmetno pitanje potrebno je na odabranom uzorku od krajnjih korisnika zatražiti dostavu dokumentacije poštom ili e-mailom te istu provjeriti unutar institucije ili video vezom. Uputa je objavljena na mrežnim stranicama Ministarstva financija <https://mfin.gov.hr/proracun-86/izjava-o-fiskalnoj-odgovornosti/612>.



1.2.3. Planovi rada unutarnje revizije za 2022.

Rukovoditeljima unutarnje revizije državne i lokalne razine je, u prosincu 2021. godine, poslana obavijest o izradi i dostavi planova rada unutarnje revizije za 2022. godinu, obzirom na obvezu ažuriranja, odnosno donošenja kratkoročnih akata strateškog planiranja.

U skladu s odredbama Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 123/17) i Uredbe o smjernicama za izradu akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine, br. 89/18), tijela državne uprave su, tijekom prosinca 2020. godine, izradile provedbene programe koje je prema potrebi moguće revidirati na godišnjoj razini, dok su izvršna tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, tijekom 2021. godine, trebala donijeti provedbene programe.



Slijedom naprijed navedenog, rukovoditelje unutarnje revizije tijela državne uprave je upućeno da, u slučaju da će njihova institucija (ili njima nadležna institucija) imati značajnije izmjene i/ili dopune provedbenog programa koje utječu na godišnji plan rada unutarnje revizije za 2022. godinu (eventualno i na Strateški plan rada donesenog za razdoblje 2021.-2023.) je potrebno, uz **obrazloženje**, donijeti plan do 31. siječnja 2022. godine te ga dostaviti Središnjoj harmonizacijskoj jedinici do 28. veljače 2022. godine.

Također, rukovoditelje unutarnje revizije lokalne i područne (regionalne) samouprave, upućeno je da, u slučaju da njihova institucija (ili njima nadležna institucija) još nije donijela provedbeni program, godišnji plan rada unutarnje revizije za 2022. godinu (eventualno i Strateški plan rada donesen za razdoblje 2021.-2023.) je potrebno, uz obrazloženje, donijeti plan do 31. siječnja 2022. godine te ga dostaviti Središnjoj harmonizacijskoj jedinici do 28. veljače 2022. godine.

U slučaju kada je provedbeni program donesen ili provedbeni program nema ili nema značajnije izmjene i/ili dopune koje utječu na godišnji plan rada unutarnje revizije za 2022. godinu, rukovoditelji unutarnje revizije su upućeni na pridržavanje rokova propisanih Zakonom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru vezanih uz donošenje i dostavu planova rada Ministarstvu financija.

1.2.4. Obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije u 2021.

Središnja harmonizacijska jedinica nastavila je provedbu aktivnosti obavljanja povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije (dalje u tekstu: provjera kvalitete). Sukladno Godišnjem planu za obavljanje povremene provjere kvalitete aktivnosti unutarnje revizije u 2021. u razdoblju od listopada do prosinca 2021. provjere kvalitete obavljene su u:

- Uredu Vlade Republike Hrvatske za unutarnju reviziju
- Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje.

Središnja harmonizacijska jedinica će do 15. ožujka 2022. godine izraditi izvješće o izvršenju Godišnjeg plana za obavljanje provjere kvalitete, u kojem će biti objedinjeni rezultati obavljenih provjera kvalitete. Izvješće će biti objavljeno na mrežnim stranicama Ministarstva financija, a o rezultatima obavljenih provjera kvalitete ćete biti obaviješteni u sljedećem broju Biltena Središnje harmonizacijske jedinice.

1.2.5. Napredak projekta/operacije „Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola“



Središnja harmonizacijska jedinica nastavila je s aktivnostima provedbe projekta „Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola“ koji je započeo 11. lipnja 2021.

Zaključno sa studenom 2021. izrađen je vizualni identitet/logotip projekta.

Vezano uz specifični cilj tj. uspostavu integriranog IT rješenja za podršku i upravljanje cjelovitim sustavom fiskalne odgovornosti i unutarnjih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske (koji će omogućiti učinkovito prikupljanje, obradu, analizu i kontrolu dostavljenih Izjava o fiskalnoj odgovornosti Ministarstvu financija, ažurirano i preglednije vođenje registra ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru i registra jedinica za unutarnju reviziju, prikupljanje, obradu i analizu dostavljenih Mišljenja unutarnje revizije kao priloga Izjave o fiskalnoj odgovornosti te strateških i godišnjih planova rada unutarnje revizije), 17. prosinca 2021. objavljen je na internetskoj stranici Ministarstva financija poziv za dostavu ponuda u postupku jednostavne nabave „Usluge vanjskog stručnjaka za izradu specifikacija programskog rješenja za podršku i upravljanje cjelovitim sustavom fiskalne odgovornosti i unutarnjih kontrola te izradu natječajne dokumentacije“.



1.2.6. Strategija sprječavanja korupcije za razdoblje 2021. – 2030.

Na temelju članka 11. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 123/17), Hrvatski sabor je na sjednici, 29. listopada 2021. g., donio Strategiju sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. godine (Narodne novine, br. 120/21).

Cilj nove Strategije sprječavanja korupcije je **ojačati postojeće antikorupcijske mehanizme i stvoriti nova, sustavna rješenja** kako bi se, na svim razinama, podigla svijest o štetnosti korupcije te inzistiranje na snažnijoj afirmaciji građana, civilnog društva i medija kao neizostavnih partnera institucijama u borbi protiv korupcije.

Novi strateški pristup obuhvaća **pet osnovnih posebnih ciljeva** i to:

1. Jačanje institucionalnog i normativnog okvira za borbu protiv korupcije
2. Jačanje transparentnosti i otvorenosti rada tijela javne vlasti
3. Jačanje sustava integriteta i upravljanja sukobom interesa
4. Jačanje antikorupcijskih potencijala u sustavu javne nabave
5. Podizanje svijesti o štetnosti korupcije, nužnosti prijavljivanja nepravilnosti i jačanja transparentnosti.

U Dodatku I Strategije pod nazivom: *INDIKATIVNI POPIS MJERA ZA PROVEDBU STRATEGIJE*, unutar posebnog cilja broj 3: Jačanje sustava integriteta i upravljanja sukobom interesa, navedena je Mjera: 4.3.7. Jačanje integriteta u upravljanju proračunskim sredstvima (interna revizija i zakonska kontrola proračuna), pod kojom definiran i edukacija unutarnjih revizora u području posebno osjetljivom na rizik korupcije.

Kako bi se omogućilo kvalitetno i učinkovito praćenje očekivanih i ostvarenih rezultata, ishoda i učinaka provedbe, definirani su pokazatelji ishoda posebnih ciljeva koji će se dugoročno moći koristiti u svrhu praćenja i vrjednovanja antikorupcijske politike u predstojećem strateškom razdoblju. Pokazatelji rezultata postavljenih mjera i aktivnosti bit će određeni u pratećim akcijskim planovima uz Strategiju.

Prvi Akcijski plan se izrađuje za razdoblje 2022.- 2024. u kojemu se planira i provedba izobrazbe unutarnjih revizora u području posebno osjetljivom na rizik korupcije, u organizaciji Ministarstva financija.

1.2.7. Provedba preporuka OECD-a za unaprjeđenje korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske u nadležnosti Ministarstva financija u 2021.



U okviru projekta „Unaprjeđenje korporativnog upravljanja u poduzećima u vlasništvu države revidiranjem i usklađivanjem zakonske regulative s OECD-ovim smjernicama za korporativno upravljanje“ kojega provodi Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, OECD je izradio Izvješće o stanju korporativnog upravljanja u državnim poduzećima u Republici Hrvatskoj (lipanj 2021.). U navedenom Izvješću su dane preporuke za unaprjeđenje korporativnog upravljanja državnim poduzećima u Republici Hrvatskoj koje se odnose na:

- jačanje funkcije državnog vlasništva,
- usklađivanje pravnog i regulatornog okvira poduzeća u državnom vlasništvu,
- održavanje jednakih uvjeta tržišnog natjecanja s privatnim poduzećima,
- poboljšanje praksi transparentnosti i objavljivanja,
- jačanje sustava unutarnje kontrole te
- jačanje autonomije i neovisnosti nadzornog odbora.



Slijedom danih preporuka, Vlada Republike Hrvatske je donijela Akcijski plan za implementaciju preporuka OECD-a za unaprjeđenje korporativnog upravljanja u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske i osnivanju Upravljačkog odbora za njegovu provedbu.

Navedenim Akcijskim planom, Ministarstvo financija je, između ostaloga, zaduženo za provedbu preporuka u okviru točke 5. „**Jačanje sustava unutarnje kontrole**“ odnosno aktivnosti „*Poboljšati sustav unutarnjih kontrola mjerama koji štite autonomiju unutarnjih revizora i neovisnost vanjske revizije*“ te „*Jačanje kontrolnih mjera u procedurama nabave u pravnim osobama*“.

U okviru aktivnosti „*Poboljšati sustav unutarnjih kontrola mjerama koji štite autonomiju unutarnjih revizora i neovisnost vanjske revizije*“ definirane su četiri ključne točke ostvarenja s rokovima provedbe:

- održati izobrazbu o sustavu unutarnjih kontrola za rukovodstvo pravnih osoba (rok: 2. kvartal 2022.)
- izraditi Upute i preporuke za neovisnost unutarnje revizije, donošenje pravilnika o radu i sl. (rok: 4. kvartal 2021.)
- održati izobrazbu unutarnjih revizora (rok: 1. kvartal 2022.)
- izraditi prijedlog za obavljanje revizije u području visoke razine rizičnosti poslovanja od strane Vijeća za sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru (rok: 3. kvartal 2022.).

Obzirom na rokove provedbe, Središnja harmonizacijska jedinica je u studenome 2021. kreirala i uputila tri upitnika trgovačkim društvima od posebnog interesa, definiranih Odlukom Vlade Republike Hrvatske, (za uprave, revizijske odbore i rukovoditelje unutarnje revizije), kako bi prikupili što više informacija o aktivnostima i stanju unutarnje revizije, a koje imaju ili mogu imati utjecaj na autonomnost/neovisnost u radu unutarnje revizije.

Analizirajući dobivene informacije sastavljena je Uputa s preporukama za neovisnost unutarnje revizije, a dobivene informacije će se ujedno koristiti na provedbu drugih definiranih aktivnosti u okviru navedene preporuke, u području unutarnje revizije.

Nadalje, u okviru preporuke **Jačanje sustava unutarnje kontrole**, definirano je da je Ministarstvo financija sunositelj aktivnosti „*Jačanje kontrolnih mjera u procedurama nabave u pravnim osobama*“. Obzirom da je rok provedbe bio do kraja 2021. godine, Sektor za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola je u studenom i prosincu 2021. proveo aktivnosti prikupljanja i analize općih akata pravnih osoba u vlasništvu Republike Hrvatske kojima je uređeno područje nabave. Slijedom provedene analize 36 općih akata, koji se najvećim dijelom odnose na područje jednostavne nabave, izrađen je nacrt Smjernica za jačanje sustava unutarnjih kontrola u području nabave u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske. Navedenim Smjernicama dane su preporuke za unaprjeđenje sustava unutarnjih kontrola u području nabave, njihovo usklađivanje s okvirom za razvoj sustava unutarnjih kontrola te najboljom provedbenom praksom.

Budući da je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja nadležno za zakonodavni okvir u području nabave, Ministarstvo financija je, u svojstvu sunositelja navedene aktivnosti, dalo svoj doprinos u provedbi preporuke i realizaciji Akcijskog plana izradom i dostavom nacrt Smjernica Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja, koji je ujedno određen kao nositelj navedene aktivnosti.

Pravovremena implementacija svih danih preporuka OECD-a doprinijeti će jačanju pretpostavki za sustavno, koordinirano i dugoročno održivo korporativno upravljanje u pravnim osobama u vlasništvu Republike Hrvatske, ali i ispunjenju obveza Republike Hrvatske u okviru Akcijskog plana za sudjelovanje u Exchange Rate mehanizmu II (ERM II) kao i Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026.



1.3. Izobrazba u području sustava unutarnjih kontrola

Radionice u području sustava unutarnjih kontrola

Sukladno Katalogu izobrazbe za 2021., u drugoj polovici godine održane su sljedeće online radionice, preko Državne škole za javnu upravu, iz područja sustava unutarnjih kontrola:

RB	NAZIV MODULA/RADIONICE	TERMIN ODRŽAVANJA
1.	Financijsko upravljanje i sustav unutarnjih kontrola za lokalnu razinu	9.-10.9.2021.
2.	Upravljanje rizicima kod korisnika proračuna	15.10.2021.
3.	Fiskalna odgovornost i sustavi unutarnjih kontrola	2.12.2021.
4.	Godišnje planiranje i izvještavanje o radu za korisnike proračuna	3.12.2021.
5.	Postupanje i izvještavanje o nepravilnostima u upravljanju proračunskim sredstvima	9.12.2021.

1.4. Izobrazba za unutarnje revizore u javnom sektoru

1.4.1. Održani ispiti

U drugoj polovici 2021., Središnja harmonizacijska jedinica organizirala je i provela dva usmena ispita i to 25. listopada i 20. prosinca 2021. kojima je pristupilo ukupno 6 polaznika izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenog unutarnjeg revizora za javni sektor.

1.4.2. Radionice u području unutarnje revizije

Sukladno Katalogu izobrazbe za 2021., od početka srpnja do kraja prosinca 2021. održano je 7 on-line radionica u području unutarnje revizije.

RB	NAZIV MODULA/RADIONICE	TERMIN ODRŽAVANJA
1.	IIA Model tri linije	28. rujna 2021.
2.	Napredni EXCEL	8. listopada 2021.
3.	Jednostavna nabava	21. listopada 2021.
4.	Uzorkovanje u unutarnjoj reviziji	25. studenoga 2021.
5.	Uloga financijskih pokazatelja u angažmanima interne revizije	26. studenoga 2021.
6.	Učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave	15. prosinca 2021.
7.	Interna revizija procesa upravljanja rizicima	20. prosinca 2021.

Navedenim online radionicama prisustvovalo je ukupno 878 revizora, a prosječna ocjena kvalitete održanih radionica iznosila je: 4,40.

Planirane radionice naziva „Mentorstvo i provođenje praktične izobrazbe“ i „Revizija procesa naplate prihoda u institucijama iz nadležnosti“ prebačene su za održavanje u 2022. godini dok je planirana radionica na temu „Savjetodavni angažmani unutarnje revizije“ odrađena u sklopu 16. Godišnjeg seminara unutarnjih revizora, kao jedna od tema.

Također, u sklopu nastavka suradnje s Ministarstvom financija Kraljevine Nizozemske a temeljem potpisanog Programa suradnje za 2021.godinu, u prosincu 2021. održana je online radionica naziva „Performance Audit“ na engleskom jeziku koju su vodili unutarnji revizori Vlade Kraljevine Nizozemske. Istoj je prisustvovalo 68 unutarnjih revizora iz Hrvatske.



1.5. Međunarodna suradnja i aktivnosti

1.5.1. Suradnja s Ministarstvom financija Kraljevine Nizozemske

Sukladno potpisanom Bilateralnom programu suradnje za 2021. godinu, Ministarstvo financija Republike Hrvatske nastavilo je suradnju s Ministarstvom financija Kraljevine Nizozemske te je u prosincu održana online radionice naziva „Performance Audit“ na kojoj su predavali unutarnji revizori iz Vlade Kraljevine Nizozemske. Također, na 16. Godišnjem seminaru unutarnjih revizora, kao predavač sudjelovao je voditelj odjela za međunarodnu suradnju Nacionalne akademije Ministarstva financija Kraljevine Nizozemske s temom „Savjetodavne usluge - nizozemska iskustva“.

1.5.2. Radni posjet predstavnika Ministarstva financija Republike Slovenije



Dana 22. rujna 2021. održan je radni posjet predstavnika Sektora za unutarnji nadzor Ministarstva financija Republike Slovenije Ministarstvu financija Republike Hrvatske.

Radni posjet organiziran je u prostorijama Ministarstva financija gdje su inozemne goste dočekali

predstavnici Središnje harmonizacijske jedinice.

Tijekom posjeta, od strane slovenskih kolega predstavljena je aplikacija „E-unutarnja revizija“ kao i Izjava predstojnika o djelovanju sistema unutarnjeg nadzora dok je od strane predstavnika Središnje harmonizacijske jedinice predstavljen projekt „Jačanje sustava fiskalne odgovornosti i sustava unutarnjih kontrola“, način obavljanja horizontalnih revizija u koordinaciji SHJ-a, uloga Središnje harmonizacijske jedinice i Vijeća za sustav unutarnjih kontrola u javnom sektoru te AFCOS sustav (isto je

prezentirano od strane voditeljice Službe za suzbijanje nepravilnosti i prijevara Ministarstva financija Republike Hrvatske).

Za kraj posjeta sudionicima je, od strane Turističke zajednice Grada Zagreba, organiziran razgled grada Zagreba.

1.6. Konferencije, seminari, sastanci

1.6.1. Godišnji seminar unutarnjih revizora



Dana 17. prosinca 2021., po prvi puta u online formatu, održan je 16. seminar unutarnjih revizora u javnom sektoru, pod nazivom „Savjetodavne usluge unutarnje revizije“. Na 16. godišnjem seminaru sudjelovao je 171 unutarnji revizor.

Seminar je otvorio Niko Raič, načelnik Sektora za harmonizaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola Ministarstva financija.



U prvom dijelu seminara predstavljene su aktualnosti u područjima razvoja unutarnje revizije u javnom sektoru, razvoja sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru i području izobrazbe unutarnjih revizora u javnom sektoru.

Drugi dio seminara bio je posvećen prezentacijama međunarodnih predavača, kao i predavljanju prakse unutarnje revizije na lokalnoj razini u kontekstu pružanja savjetodavnih usluga unutarnje revizije. Tako je Jean-Pierre Garitte, CIA, CCSA, CFE, stručnjak Svjetske banke, bivši predsjednik Odbora Instituta internih revizora (IIA) prezentirao **usluge unutarnje revizije**, a Nikolina Bibić, voditeljica Službe za koordinaciju razvoja unutarnje revizije Ministarstva financija **savjetodavne usluge unutarnje revizije**. Iskustva s lokalne razine podijelile su Ivanka Znika, pročelnica Službe za unutarnju reviziju Krapinsko-zagorske županije prezentacijom „Praksa unutarnje revizije u pružanju savjetodavnih usluga u Krapinsko-zagorskoj županiji“ te Tamara Mekinjić, unutarnja revizorica u Jedinici za unutarnju reviziju Grada Samobora, prezentirajući „Unutarnju reviziju u Gradu Samoboru s osvrtom na savjetodavnu ulogu“.

Seminar je završio prezentacijom „Savjetodavne usluge – iskustvo Kraljevine Nizozemske“ od strane Arjana Vosa, voditelja Odjela za međunarodne odnose Nacionalne akademije Ministarstva financija Kraljevine Nizozemske nakon čega je uslijedio zaključak seminara.

Ovim putem, još jednom se zahvaljujemo svim predavačima na njihovom angažmanu pri provedbi ovogodišnjeg seminara.

1.6.2. Suradnja s Centrom izvrsnosti za financije u Ljubljani

Od 9. do 11. studenoga 2021. Centar izvrsnosti za financije u Ljubljani organizirao je po prvi puta hibridni model provedbe radionice na temu „Uzorkovanje u unutarnjoj reviziji“ na kojoj je sudjelovala voditeljica Službe za organizaciju izobrazbe Središnje harmonizacijske jedinice. Radionica je istovremeno bila namijenjena polaznicima uživo kao i online polaznicima radionice, prezentirajući važnost uzorkovanja u

unutarnjoj reviziji, metodologiju provedbe uzorkovanja kao i najbolje primjere iz prakse nizozemskih unutarnjih revizora, koji su bili voditelji predmetne radionice.



1.6.3. Suradnja s Državnim uredom za reviziju

Predstavnici Državnog ureda za reviziju, Božo Vuletić-Antić i Silvija Mičević, 15. prosinca 2021. održali su u sklopu provođenja kontinuiranog stručnog usavršavanja ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru, on-line radionicu naziva "Učinkovitost upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave". Ciljevi iste bili su upoznavanje polaznika s potrebom učinkovitog upravljanja komunalnom infrastrukturom, stjecanje znanja o normativnom okviru upravljanja, načinima upravljanja te evidencijama o komunalnoj infrastrukturi te prenošenje zapažanja državne revizije o nepravilnostima i propustima kao i davanje primjera dobre prakse u upravljanju komunalnom infrastrukturom.

Na radionici je sudjelovalo ukupno 37 unutarnjih revizora s lokalne razine.

1.6.4. Suradnja s Hrvatskim institutom internih revizora (HIIR)

U srpnju 2021. godine, u organizaciji Hrvatskog instituta za internu reviziju, održan je online webinar na kojem su mogućnost sudjelovanja imali i unutarnji revizori bez članstva u HIIR-u.



Webinar na temu rada na daljinu unutarnjih revizora, naziva „*Remote Workforce – Challenges and Opportunities for internal Auditors*“ održan je 15. srpnja 2021. Na istome su predstavljeni rizici rada na daljinu te izazovi i ograničenja s kojima se susreću unutarnji revizori prilikom obavljanja revizije „na daljinu“.

1.6.5. Konferencija unutarnje revizije proračunskih korisnika, Ministarstvo financija Republike Slovenije

Dana 20. listopada 2021. održana je online Konferencija unutarnje revizije proračunskih korisnika u organizaciji Ureda Republike Slovenije za nadzor proračuna, Ministarstva financija Republike Slovenije. Tema Konferencije bila je „Upravljanje u javnom sektoru – novi izazovi, nove mogućnosti“.

Na istoj je kao gost predavač sudjelovala i voditeljica Službe za koordinaciju razvoja unutarnje revizije, Nikolina Bibić, s temom „Obavljanje zajedničkih revizija u javnom sektoru“.

1.6.6. Suradnja u okviru PEM PAL-a

U drugoj polovici ove godine PEM PAL Zajednica prakse za unutarnju reviziju održala je, obzirom na nastavak nemogućnosti održavanja sastanaka u fizičkom obliku, tri virtualne konferencije:

- Plenarna sjednica Zajednice prakse za unutarnju reviziju - Unutarnja revizija u razdoblju oporavka nakon pandemije uz naglasak na savjetodavne usluge, agilnu reviziju i revizorske odbore (2. lipnja 2021.)
- Zajednički skup Zajednice prakse za unutarnju reviziju i Ministarstva Financija Republike Sjeverne Makedonije - Razmjena iskustava i predstavljanje proizvoda znanja o provedbi unutarnje revizije i unutarnje kontrole u javnom sektoru (12. listopada 2021.)
- Sastanak Radne skupine za reviziju u praksi s fokusom na savjetodavne usluge unutarnje revizije (28. listopada 2021.).

Svi materijali s virtualnih konferencija dostupni su na stranicama PEM PAL-a na linku: <https://www.pempal.org/event/internal-audit>.



2. JESTE LI ZNALI?

Uredba o izmjeni Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 16. rujna 2021. donijela Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (Narodne novine, br. 101/2021; dalje u tekstu: Uredba).

Uredbom se mijenja unutarnje ustrojstvo Ministarstva financija radi stvaranja organizacijskih i kadrovskih pretpostavki za provedbu i praćenje Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021.-2016., za provedbu aktivnosti vezano uz uvođenje eura te radi bolje organizacije obavljanja poslova i izvršavanja zadaća iz djelokruga Ministarstva financija.

Promjena naziva Službe za suzbijanje nepravilnosti i prijevара (SSNIP)

Slijedom donošenja Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva financija (Narodne novine, br. 101/2021) Služba za suzbijanje nepravilnosti i prijevара (SSNIP) promijenila je naziv u **Službu za koordinaciju sustava za suzbijanje nepravilnosti i prijevара u korištenju fondova Europske unije (AFCOS-služba)**.



U Narodnim novinama br. 144/21 objavljen je Zakon o proračunu

Najvažnije promjene u novom Zakonu o proračunu navode se u nastavku:

- Detaljnije se definiraju proračunski i izvanproračunski korisnici.
- Uvodi se obveza izrade fiskalne procjene za predlagatelje amandmana na zakone i za tijelo nadležno za tumačenje kolektivnih ugovora, ako se istima mijenja fiskalna procjena.
- Obrazloženje postaje uz opći i posebni dio sastavni dio, kako državnog proračuna, tako i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (do sada je obrazloženje bilo samo prilog):
 - kroz obrazloženje općeg dijela propisuju se obveza iskazivanja rashoda po funkcijskoj i organizacijskoj klasifikaciji i izvorima financiranja.
 - uvođenjem obveznih pokazatelja uspješnosti naglasak se stavlja na rezultate koji se postižu provedbom proračunskih aktivnosti i projekata.
- Za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i njihove korisnike uvodi se obveza izrade višegodišnjeg plana uravnoteženja, kao posebnog dokumenata koji se donosi uz proračun, odnosno financijski plan
 - primjenjuje se u slučaju kada su veliki preneseni manjkovi ili viškovi s kojima se ne može uravnotežiti proračun, odnosno financijski plan u jednoj godini.
- Uvodi se obveza ministarstvima i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave za donošenje akata kojim će se formalno urediti ostvarivanje i korištenje nenamjenskih donacija te vlastitih prihoda njihovih korisnika.
- Ukida se obveza izrade strateških planova za ministarstva i druga državna tijela zbog uvođenja obveze izrade provedbenog programa temeljem Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske.
- Ukida se obveza izrade plana razvojnih programa za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

- Makroekonomski i fiskalni okvir proračunskih dokumenata usklađuje se s Direktivom Vijeća 2011/85/EU o zahtjevima za proračunske okvire država članica.
- Umjesto smjernica ekonomske i fiskalne politike, propisuje se obveza izrade odluke o proračunskom okviru za naredno trogodišnje razdoblje, a koja se izrađuje na temelju programa konvergencije.
- Uvodi se obveza ministarstvima i drugim državnim tijelima na razini razdjela sastavljanja uputa za izradu i dostavu prijedloga financijskih planova proračunskih i izvanproračunskih korisnika iz svoje nadležnosti (na temelju uputa za izradu prijedloga državnog proračuna koje Ministarstvo financija dostavlja ministarstvima i drugim državnim tijelima na razini razdjela).
- Razrađuju se odredbe u vezi s podnošenjem amandmana u tijeku rasprave o prijedlogu državnog proračuna i o prijedlogu proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te o financijskim planovima izvanproračunskih korisnika.
- Sabor donosi i proračun za proračunsku godinu i projekcije za sljedeće dvije proračunske godine na razini skupine ekonomske klasifikacije, dok se trenutno proračun za proračunsku godinu donosi na razini podskupine. Isto vrijedi i za davanje suglasnosti na prijedlog financijskog plana izvanproračunskog korisnika.
- Uvodi se obveza dobivanja suglasnosti Vlade, odnosno ministra financija i za preuzimanje obveza po višegodišnjim ugovorima za EU projekte iznad određenog iznosa.
- Uvode se jasnija pravila za preraspodjele proračunskih sredstava ovisno o izvorima financiranja te veća fleksibilnost za provedbu EU projekata.
- Propisuju se jasnija pravila vezana uz provedbu projekata Europske unije.
- Jača se zakonodavni okvir davanja državnih jamstava i nadzora nad ispunjavanjem obveza po ugovorima za koje je dano državno jamstvo.



- Uvodi se obveza izrade izvještaja o izvršenju financijskog plana za proračunske korisnike državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- Sadržaj polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave usklađuje se s novim sadržajem proračuna.
- Propisuje se obveza izrade naknadne analize učinkovitosti i opravdanosti provedbe programa, aktivnosti i/ili projekata, odnosno pojedinih vrsta rashoda i izdataka proračunskih i izvanproračunskih korisnika.
- Propisuje se postupanje u izvanrednim okolnostima u kojima je proglašena kriza i katastrofa.
- Detaljno se propisuje obveza objave proračunskih dokumenata te informacija o trošenju proračunskih sredstava.



3. NAJAVLJUJEMO

Izvješće o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenog unutarnjeg revizora za javni sektor za 2021. godinu

U skladu s Naputkom o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih unutarnjih revizora u javnom sektoru (dalje: Naputak), ovlašteni unutarnji revizori obvezni su za 2021. godinu podnijeti Izvješće o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenog unutarnjeg revizora za javni sektor. Izvješće će se podnositi na elektroničkom obrascu na linku koji će biti dostavljen svim unutarnjim revizorima.

Rok za dostavu izvješća je 15. siječnja 2022. godine.

Podsjećamo da je, u skladu s Naputkom, ovlašteni unutarnji revizor u obvezi ostvariti najmanje 30 bodova za stalno stručno usavršavanje u jednoj godini. Ukoliko ovlašteni unutarnji revizor ne ispuni obvezu ostvarivanja propisanog broja bodova, obavezan je u Izvješću obrazložiti razloge neispunjenja obveze stalnog stručnog usavršavanja.

Obvezu podnošenja Izvješća za 2021. godinu neće imati ovlašteni unutarnji revizori koji su tijekom 2021. godine bili odsutni s radnog mjesta duže od 6 mjeseci.

Novi ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenog unutarnjeg revizora – dopis prema institucijama

Tijekom cijele godine nastavljamo s zaprimanjem prijava za novi (33.) ciklus izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor putem dostave potrebne dokumentacije na adresu elektroničke pošte shj@mfin.hr

Sukladno Pravilniku o izobrazbi, uvjetima i načinu polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor, Središnjoj harmonizacijskoj jedinici potrebno je dostaviti:



a) dokaz da je stjecanje stručnog ovlaštenja uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je polaznik raspoređen (presliku rješenja o rasporedu na radno mjesto u unutarnjoj reviziji ili ugovora o radu na poslovima unutarnje revizije na neodređeno vrijeme)

b) popunjen i potpisan obrazac „Prijavnica za pohađanje izobrazbe za stjecanje zvanja ovlaštenoga unutarnjeg revizora za javni sektor“

c) uvjerenje da se protiv polaznika ne vodi kazneni postupak, u izvorniku koji ne smije biti stariji od šest mjeseci od datuma podnošenja prijavnice za pohađanje izobrazbe.

Početak izobrazbe očekuje se u ožujku 2022. godine.

Priprema novog Kataloga izobrazbe za 2022.

Trenutno je u izradi Katalog izobrazbe za 2022. godinu koji će sadržavati popis radionica vezanih uz stručno usavršavanje iz područja financijskog upravljanja i sustava unutarnjih kontrola te popis radionica vezanih uz stručno usavršavanje ovlaštenih unutarnjih revizora za javni sektor.

Po izradi, isti će biti objavljen na mrežnim stranicama Ministarstva financija o čemu ćete biti pravodobno obaviješteni.

Ažuriranje registara u nadležnosti Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija

Molimo da i dalje redovno ažurirate promjene podataka vezanih uz status unutarnjih revizora kao i jedinice za unutarnju reviziju putem obrazaca koji se nalaze na slijedećim linkovima:

Registar jedinica za unutarnju reviziju za javni sektor:

<https://e-upitnik.gov.hr/index.php/741617/lang-hr>

Registar ovlaštenih unutarnjih revizora:

<https://e-upitnik.gov.hr/index.php/764744/lang-hr>



4. ZAVRŠNE NAPOMENE

Pozivamo vas da se uključite u kreiranje Biltena. Svoje radove, prijedloge ili komentare možete poslati na adresu elektroničke pošte shj@mfin.hr.

KLASA: 131-01/21-01/9

URBROJ: 513-05-04-21-03

Zagreb, 31. prosinca 2021.